

Sygn. akt VI Ga 326/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: Barbara Ćwiok

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. w Ś.

przeciwko: Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w P. V Wydziału Gospodarczego z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt V GC 621/16

oddala apelację.

VI Ga 326/17 Uzasadnienie wyroku z dnia 22.02.18r.

Powód (...) sp. z o.o. w Ś. domagał się od pozwanego Towarzystwa (...) w W. zapłaty kwoty 2765,40 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Pozwany podniósł zarzut, iż wybór przez poszkodowaną oferty powoda przy stawce 221,40 zł za dobę stanowi działanie zwiększające rozmiar szkody. . pozwany wskazuje, że poszkodowana w dniu 01.02.2016 r. otrzymała pismo informujące o możliwości najmu pojazdu zastępczego we współpracującej z pozwanym wypożyczalni po stawce 123 zł brutto za dobę. Ponadto stawka, której domaga się strona powodowa za wynajem pojazdu z segmentu C jest rażąco wygórowana. Roszczenia strony powodowej pozostają w sprzeczności z zasadą minimalizacji rozmiarów szkody i zasadami ekonomiki.

Strona powodowa (...) sp. z o.o. w Ś. wynajął w dniu 01.02.2016 r. samochód marki H. (...) poszkodowanej w wyniku kolizji drogowej D. C.. Najęcia samochodu dokonała w imieniu poszkodowanej jej córka A. C.. Pojazd zastępczy dla poszkodowanej był niezbędny do przewożenia płodów rolnych oraz do dojazdu córki poszkodowanej na studia. Oferta powoda została wybrana poprzez internet a przesłanką skorzystania z oferty był pełny zakres ubezpieczenia zastępczego auta. Pismem z dnia 29.01.2016 r., a otrzymanym przez poszkodowaną już po najęciu samochodu zastępczego, pozwane towarzystwo poinformowało poszkodowaną o możliwości wynajęcia samochodu zastępczego i zaproponowało skorzystanie z oferty wypożyczalni współpracującej z pozwanym towarzystwem, z zastrzeżeniem, że w przypadku wynajęcia auta we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości

stawki obowiązującej u partnera pozwanego tj. 81,30 zł netto. Strona pozwana nie przedstawiła szczegółowej oferty wynajęcia pojazdu w firmie współpracującej tj. długości trwania najmu, kosztów dodatkowych, zakresu ubezpieczenia. W firmie partnerskiej przy wynajęciu auta jest pobierana kaucja. Strona pozwana nie poinformowała również poszkodowanej o sposobie postępowania w przypadku, gdy już najęła samochód zastępczy. Czasokres wynajmu pojazdu zastępczego trwał od 01.02.2016 r. do dnia 2.03.2016 r. Jednocześnie powód zawarł z poszkodowanym umowę przelewu wierzytelności wynikającej z umowy najmu samochodu zastępczego. Stawka zastosowana przez powoda tj. 221,40 zł brutto, odpowiadała podobnym stawkom podstawowym za analogiczny wynajem aut przez inne firmy na rynku lokalnym, mieści się w średniej stawce dobowej za wynajem 181,24 zł), gdzie najniższa stawka wynosiła 110 zł brutto za dobę, przy czym konieczne jest wpłacenie kaucji w kwocie od 500 zł do 1000 zł a najwyższa stawka wynosiła 245 zł brutto za dobę.

W rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy przyjął, iż potrzeba najmu samochodu zastępczego w przedmiotowej sprawie za przyjętą kwotę 221,40 zł brutto za jedną dobę wynajmu tego pojazdu jest wydatkiem celowym i ekonomicznie uzasadnionym. Samochód zastępczy w sposób najbardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokajał więc potrzeby poszkodowanej. Pozwany wskazywał, iż stawka za wynajem pojazdu zastępczego tej klasy na rynku lokalnym jego zdaniem wynosi 123 zł brutto. Z średniej ceny stawki za dobę wynoszącej 181,24 zł brutto, przy przyjęciu, że najniższa stawka wynosi 110 zł brutto, a najwyższą 245 zł brutto, wynika, że stawka za wynajem samochodu w wysokości 221,40 zł brutto nie jest wygórowana. Co prawda pozwany poinformował poszkodowaną o możliwości wynajęcia samochodu zastępczego, ale nie przedstawił jej szczegółów najmu i to w sytuacji kiedy poszkodowana miała już najęty pojazd zastępczy. Pozwany nie udowodnił stosownie do art. 6 k.c. że firma partnerska pozwanego poza niższą stawką cenową za dobę najmu miała lepszą ofertę dla poszkodowanej. Poszkodowana musiałaby przy wynajęciu auta z firmy partnerskiej uiścić kaucję, co nie czyni tej oferty atrakcyjną dla poszkodowanej. Ponadto poszkodowana przy wyborze oferty najmu samochodu kierowała się również pełnym zakresem ubezpieczenia samochodu zastępczego i nie można jej z tego powodu stawiać zarzutu, że przyczyniała się do zwiększenia szkody (art. 362 k.c.).

Na tej podstawie Sąd Rejonowy w P. dnia 12.04.2017r. wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu. Apelację złożył pozwany. Zarzucił naruszenie art. 6 kc, 362 kc, 354 kc w zw. z art. 826 kc polegające na przerzuceniu ciężaru dowodu na pozwanego w zakresie wykazania warunków oferty najmu, nieprzyjęciu przez sąd, że poszkodowana przyczyniła się do zwieszenia rozmiarów szkody mimo otrzymania od pozwanego propozycji najmu pojazdu w związku z zasadą minimalizacji szkody. Pozwany zarzucił też sądowi I instancji naruszenie art. 233 §1 kpc poprzez uznanie, że stawka powoda jest rynkowa i niewygórowana. Na tej podstawie wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu, ewentualnie uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Zważyć należy, iż poszkodowana pismo ubezpieczyciela o bezkosztowym wynajmie pojazdu otrzymała już po wynajęciu pojazdu zastępczego u powoda i wedle treści zawartej z powodem umowy najmu nie miała możliwości dokonania jej wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym. Zgodnie bowiem z §2 ust.1 tej umowy została ona zawarta na czas trwania naprawy pojazdu, na okres nie dłuższy niż 30 dni kalendarzowych, a w przypadku szkody całkowitej na okres do dnia wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela, nie dłużej niż na okres 30 dni kalendarzowych. Była to zatem umowa najmu zawarta na czas określony i strony w umowie nie zastrzegły w myśl art. 673 §3 kc prawa wypowiedzenia takiego najmu w ściśle określonych w umowie przypadkach. Z tych względów nie można czynność poszkodowanej zarzutu, iż pomimo otrzymania propozycji od ubezpieczyciela wynajmu bezkosztowego nie skorzystała z niej, kontynuując najem u powoda. Poszkodowana bowiem skoro z najmu tego nie mogła zrezygnować (brak prawa wypowiedzenia najmu przed terminem końcowym zawarcia umowy) nie można zarzucać jej, iż nie współdziałała z ubezpieczycielem celem minimalizacji rozmiaru szkody. Natomiast co do zasady i abstrahując od konkretnych okoliczności sprawy, nie sposób podzielić argumentacji Sądu Rejonowego, iż propozycja pozwanego najmu za jego pośrednictwem pojazdu zastępczego nie stanowiła oferty, a ubezpieczyciel

ponosi negatywne skutki niepoinformowania poszkodowanego o zasadach postępowania w przypadku wynajęcia u konkurenta pojazdu zastępczego. Ubezpieczyciel nie zna treści umowy najmu pojazdu zastępczego zawartej z jego konkurentem na tzw. wolnym rynku, zatem to poszkodowany w ramach obowiązku minimalizacji szkody winien jest te kwestie we własnym zakresie ustalać, bo to on jest stroną umowy najmu. Wreszcie to poszkodowany nie podjął próby skorzystania z propozycji pozwanego, wynajmując pojazd za wyższą stawkę najmu, niż wskazana przez pozwanego i różnica między obiema stawkami nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkody. Powyższe rozważania mają jednak charakter teoretyczny, zważywszy, iż w tych okolicznościach sprawy nie można poszkodowanej zarzucać braku współdziałania z ubezpieczycielem w obowiązku minimalizacji szkody (art. 354 § 2 kc , art. 362 k c i 826 § 1 kc).

Przechodząc natomiast do oceny stawki najmu zastosowanej przez strony w umowie najmu w wysokości 221,40zł brutto, po przeanalizowaniu przez sąd II instancji stawek najmu innych wynajmujących (cenniki firm konkurencyjnych przedstawione przez obie strony procesu jako środki dowodowe), średnia tych stawek dała kwotę 177zł, a zatem stawka powoda w wysokości 221,40zł przekraczała o 25 % stawkę średnią. Tym samym niniejszy wskaźnik nie pozwalał na uznanie stawki powoda za rażąco wygórowaną. Ugruntowało się bowiem orzecznictwo w okręgu Sądu Okręgowego w Rzeszowie, iż za taką nie można uznać stawkę, która nie przekracza 30% stawki średniej.